

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 518/2018-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. septembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Potockým, Mydlárska 19, Žilina, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tdo 10/2018 z 27. marca 2018, rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 To 39/2017 z 11. apríla 2017 a rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 1 T 7/2015 z 15. júla 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. júna 2018 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou

namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Tdo 10/2018 z 27. marca 2018 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 To 39/2017 z 11. apríla 2017 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“) a rozsudkom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 7/2015 z 15. júla 2016 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie okresného súdu“).

2. Z obsahu podanej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1 T 7/2015 z 15. júla 2016 uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 a 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení účinnom v čase skutku (ďalej len „Trestný zákon“), za čo mu bol uložený peňažný trest vo výške 200 € a náhradný trest odňatia slobody vo výmere desiatich dní. Krajský súd na odvolanie sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 1 To 39/2017 z 11. apríla 2017 zrušil rozsudok okresného súdu sp. zn. 1 T 7/2015 z 15. júla 2016 a uznal sťažovateľa vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Trestného zákona, za čo mu uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere jedného roka, výkon ktorého podmienienečne odložil na skúšobnú dobu jedného roka. Najvyšší súd svojím uznesením sp. zn. 2 Tdo 10/2018 z 27. marca 2018 odmietol sťažovateľom podané dovolanie. Následne podal sťažovateľ sťažnosť ústavnému súdu.

3. Argumentácia sťažovateľa v podanej sťažnosti je výlučne postavená do sféry skutkových zistení, kde sťažovateľ po podrobnom rozboře obsahovej stránky vo veci vykonaných dôkazov v podstatnom konštatoval: *„Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.3.2018 sp. zn. 2 Tdo 10/2018, Rozsudkom Krajského súdu Žilina zo dňa 11.4.2017 sp. zn. 1 To 39/2017 a Rozsudkom Okresného súdu Čadca zo dňa 15.7.2016, sp. z. 1 T 7/2015 sú rozhodnutiami založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutkového stavu a z dôkazov, ktoré boli vykonané pred prvostupňovým súdom jednoznačne vyplýva že: skutok sa nestal.*

Po právnej stránke hodnotiac všetky tri rozhodnutia možno konštatovať, že bolo rozhodované o skutkoch, ktoré sa nestali a ani nikdy nenastali a k tomuto treba uviesť, že žiaden dôkaz, ktorý bol vykonaný pred súdom prvého stupňa nenasvedčuje, že medzi mnou... a poškodeným... nikdy nedošlo k fyzickému kontaktu.“

Taktiež v rámci svojej argumentácie sťažovateľ namietol aj porušenie svojho práva na obhajobu, ku ktorému malo podľa jeho názoru dôjsť tým, že „Okresný súd Čadca ako súd prvostupňový, ani Krajský súd Žilina ako súd odvolací a následne i Najvyšší súd Slovenskej republiky ako sú dovolací mi odňali možnosť práva na obhajobu, teda nevytvorili mi podmienky pre plné uplatnenie procesných práv vtedy v procesnom postavení obvineného, nakoľko poškodený... predložil ako listinný dôkaz aj fotografiu svojej tváre, čím chcel deklarovat, že bol mojou osobou napadnutý. S týmto dôkazom sa nevyporiadal ani okresný súd, ani krajský súd, teda odňal mi právo na obhajobu najmä na polozenie otázky na poškodeného [REDAKOVANÉ], kedy mala byť táto fotografia jeho tváre vyhotovená, kto ju vyhotovil, za akých okolností a prečo ju nepredložil hneď pri prvom výsluchu.“

4. V petite podanej sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1/ Základné právo sťažovateľa na spravodlivé zákonné a objektívne súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.3.2018 sp. zn. 2Tdo/10/2018, Rozsudkom Krajského súdu Žilina zo dňa 11.4.2017 sp. zn. 1To/39/2017 a Rozsudkom Okresného súdu Čadca zo dňa 15.7.2016, sp. zn. 1T/7/2015 bolo porušené.

2/ Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.3.2018 sp. zn. 2Tdo/10/2018 Rozsudok Krajského súdu Žilina zo dňa 11.4.2017, sp. zn. 1To/39/2017 Rozsudok Okresného súdu Čadca zo dňa 15.7.2016, sp. zn. 1T/7/2015 sa zrušujú v celom rozsahu a vec sa vracia prvostupňovému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

3/ Okresný súd v Čadci je povinný do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky spoločne a nerozdielne zaplatiť finančné zadosťučinenie sťažovateľovi vo výške 10.000,00 (desaťtisíc) Eur...

4/ Okresný súd Čadca je povinný spoločne a nerozdielne uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 325,42 Eur...“

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

7. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

8. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných

zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

9. Článok 6 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby vnútroštátne súdy dostatočne jasne uviedli dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, a to za súčasného rešpektovania práva na obhajobu [rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Hadjianastassiou proti Grécku zo 16. 12. 1992, sťažnosť č. 12945/87, bod 33]. Rozsah povinnosti uviesť dôvody, ktorý sa odlišuje v závislosti od povahy rozhodnutia, musí byť určený v rámci okolností prípadu (rozsudok ESLP vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, sťažnosť č. 18390/91, bod 29). Aj keď vnútroštátne súdy nie sú povinné dať odpoveď na všetky im predložené argumenty (rozsudok ESLP vo veci Van de Hurk proti Holandsku z 19. 4. 1994, sťažnosť č. 16034/90, bod 61), z rozhodnutia musí byť zrejmé, že sa zaoberali všetkými podstatnými otázkami prípadu (rozsudok ESLP vo veci Boldea proti Rumunsku z 15. 2. 2007, sťažnosť č. 19997/02, bod 30) a že dali konkrétnu a jednoznačnú odpoveď na argumenty, ktoré sú pre výsledok prípadu rozhodujúce [rozsudok Veľkej komory vo veci Moreira Ferreira proti Portugalsku (č. 2) z 11. 7. 2017, sťažnosť č. 19867/12, bod 84; tiež S.C. IMH Suceava S.R.L. proti Rumunsku z 29. 10. 2013, sťažnosť č. 24935/04, bod 40]. Rozhodnutie vnútroštátneho súdu možno považovať za svojvoľné a také, ktoré narúša spravodlivosť konania, iba v prípade, ak sú v ňom vyjadrené dôvody založené na zjavnej skutkovej alebo právnej chybe vnútroštátneho súdu, dôsledkom čoho došlo k „odopretiu spravodlivosti“ (už citovaný rozsudok ESLP Moreira Ferreira, bod 85; tiež rozsudok ESLP vo veci Navalnyy a Ofitserov proti Rusku z 23. 2. 2016, sťažnosti č. 46632/13 a č. 28671/14, bod 119).

10. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 71/97, IV. ÚS 14/2012).

11. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

II.1 K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1 T 7/2015 z 15. júla 2016

12. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

13. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd

môže domôcť (a aj sa domáhal) využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (IV. ÚS 115/07).

14. Rozsudok okresného súdu sp. zn. 1 T 7/2015 z 15. júla 2016 mohol sťažovateľ napadnúť riadnym opravným prostriedkom, a to odvolaním (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Ústavný súd preto túto časť jeho sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

II.2 K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 To 39/2017 z 11. apríla 2017 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 10/2018 z 27. marca 2018

15. Ústavný súd považuje v prvom rade za podstatné uviesť, že podľa konštantnej judikatúry nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Ústavný súd teda pripomína už spomenutý obmedzený rozsah jeho právomoci preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov, zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) a Trestný zákon nevynímajúc, viedli k rozhodnutiu vo veci samej. K tomu dodáva, že nepatrí do jeho právomoci zaoberať sa rozhodnutím o vine a treste (II. ÚS 31/94) ani otázkou právnej kvalifikácie skutku, ktorý je predmetom trestného stíhania a o ktorom sa s konečnou platnosťou koná a rozhoduje pred všeobecnými súdmi (I. ÚS 18/00). Inými slovami, úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi

ústavný súd a všeobecné súdy taktiež vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (I. ÚS 19/02).

16. Ústavný súd nie je ani súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov, a teda nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

17. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

18.1 Pri preskúvaní rozsudku krajského súdu sp. zn. 1 To 39/2017 z 11. apríla 2017 ako súdu odvolacieho a argumentácie v ňom uvedenej ústavný súd vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento názor nachádza opodstatnenie aj v sťažovateľovej trestnej veci napriek zrušeniu napadnutého rozhodnutia okresného súdu, keďže krajský súd ako súd odvolací sa vo svojom napadnutom rozhodnutí stotožnil s ustálením skutkového stavu veci tak, ako ho zistil okresný súd, dospel však k rozšíreniu právnej kvalifikácie skutku kladeného sťažovateľovi za vinu, keď skutok kvalifikoval nielen ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona, ale aj ako prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Trestného zákona spáchaného sťažovateľom v jednočinnom súbehu. Už uvedené závery zahŕňajú aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

18.2 Okresný súd v rozsudku sp. zn. 1 T 7/2015 z 15. júla 2016 v podstatnom uviedol:

«Obžalovaný je usvedčovaný jednak výpoveďou poškodeného, ktorý výslovne uviedol, že obžalovaný ho najskôr 2 až trikrát udrel pästou do vlasatej časti hlavy a následne po tom ako vychádzal smerom na breh potoka ho obžalovaný kopol pravou nohou do oblasti ľavého oka. Výpoveď poškodeného bola podporená znaleckým posudkom [REDAKOVANÉ], ktorý jednoznačne vylúčil obhajobu obžalovaného vyvrátil. Podporne v neprospech obžalovaného vyznieva aj výpoveď syna poškodeného [REDAKOVANÉ], ktorý však nebol prítomný v čase spáchania skutku, avšak podrobne popísal zranenia, ktoré boli na poškodenom viditeľné.

Na druhej strane boli produkované dôkazy v prospech obžalovaného a to najmä výpoveď svedka [REDAKOVANÉ] - syna poškodeného, ktorý mal byť prítomný pri incidente medzi obžalovaným a poškodeným a vyvrátil tvrdenia poškodeného. Prítomní policajti [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktorí boli privolaní na miesto činu poškodeným, uviedli,

že poškodený mal začervenenú ľavú časť tváre, viditeľné zranenie však nevideli. Ďalší svedkovi vypočutí na hlavnom pojednávaní neboli prítomní pri skutku, vyjadrovali sa k povahovým vlastnostiam obžalovaného a poškodeného.

Súd nemal dôvod neveriť výpovedi poškodeného, ktorý opakovane a nemenne označil za páchatela obžalovaného [REDAKOVANÉ], rovnako popísal spôsob, akým bol napadnutý obžalovaným a tiež zranenia, ktoré pri napadnutí obžalovaným utrpel. Výpoveď poškodeného je jasná, logická, navyiac podporená znaleckým posudkom a výpoveďou znalca, ktorý za možný mechanizmus vzniku poranení označil najpravdepodobnejšie kopnutie na oblasť pravého oka - pokiaľ ide o poranenia okolia oka, očnica a očnej gule. Pokiaľ ide o zlomeninu nosovej kosti, táto vznikla najpravdepodobnejšie úderom päste do oka. Znalec súčasne vysvetlil, že bezprostredne po údere nemohol vzniknúť opuch aký je viditeľný na poškodeným predloženej fotografii, muselo by sa jednáť o úder omnoho väčšej intenzity, pričom aj svedkovia potvrdili, že bolo viditeľné začervenanie. Naopak, pokiaľ ide o výpoveď obžalovaného a svedka [REDAKOVANÉ], že poškodený mal spadnúť, keď vychádzal z potoka na cestu, tieto tvrdenia boli jednoznačne vyvrátené vyššie uvedeným znaleckým posudkom a výpoveďou znalca a v neposlednom rade aj vykonaním rekonštrukcie. Výpoveď poškodeného, podporenú znaleckým posudkom a vykonanou rekonštrukciou možno považovať za dôveryhodnú, naopak, výpoveď obžalovaného a svedka [REDAKOVANÉ] boli jednoznačne vyvrátené. Výpoveď svedka [REDAKOVANÉ] súd považoval za tendenčnú, v snahe „pomôcť“ otcovi vyvinúť sa s pod skutku kladenému mu za vinu. Pokiaľ ide o výpovede ostatných svedkov, títo neboli prítomní pri samotnom skutku, na miesto došli neskôr ([REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]). Svedkovia [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] sa na hlavnom pojednávaní vyjadrili, že o incidente sa dozvedeli „z počutia“, ďalej sa vyjadrovali k povahovým vlastnostiam obžalovaného a poškodeného.

Za daného skutkového stavu súd nemal pochybnosti o vine obžalovaného a jeho konanie posúdil ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., nakoľko obžalovaný inému úmyselne ublížil na zdraví a taký čin spáchal na chránenej osobe - osobe vyššieho veku.

Aby mohol byť obžalovaný uznaný za vinného v kvalifikovanej skutkovej podstate, musí o skutočnosti, že sa jedná o osobu vyššieho veku vedieť. Sám obžalovaný na hlavnom

pojednávani uviedol, že poškodeného pozná, že má okolo 70 rokov. Na základe vyššie uvedeného, teda obžalovaný vedel, že sa jedná o osobu vyššieho veku, preto súd obžalovaného uznal za vinného podľa kvalifikovanej skutkovej podstaty - ods. 2 písm. a) Tr. zák.»

18.3 Krajský súd v rozsudku sp. zn. 1 To 39/2017 z 11. apríla 2017 k meritu veci konštatoval:

«Odvolací súd zistil, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdených trestných činov (prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák.) je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci. Skutkové zistenia prvostupňového súdu, tak ako sú vyjadrené v napadnutom rozsudku, sú správne a úplné, lebo zodpovedajú výsledkom dokazovania vykonávaného na hlavnom pojednávaní. Vzhľadom na to odvolací súd v otázke skutkových zistení odkazuje na veľmi podrobne rozvedené dôvody rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými sa v plnom rozsahu aj stotožnil. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové zistenia.

Obžalovaný [REDAKOVANÉ] odvolanie založil na opakovaných dôvodoch svojej obhajoby použitej v konaní pred súdom prvého stupňa. Odvolacie námietky sú v podstate totožné s obsahom záverečnej reči obhajcu obžalovaného na hlavnom pojednávaní konanom 15.7.2016, ako to vyplýva zo zápisnice o hlavnom pojednávaní a protokolovanej záverečnej reči obhajcu obžalovaného na čl. 217 súdneho spisu. S jeho námietkami skutkovými a právnymi sa ale súd prvého stupňa v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na odvolacom súde...

Súd prvého stupňa veľmi podrobne rozviedol dôkazy, ktoré usvedčujú obžalovaného zo spáchania žalovaného skutku a jeho správne právne závery majú dostatočný skutkový základ v riadne vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní.

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie

dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

V posudzovanej veci uplatnené odvolacie námietky obžalovaného smerujú primárne do oblasti skutkových zistení. Z jeho strany ide o výhrady voči skutkovým zisteniam, spôsobu hodnotenia dôkazov vykonaných súdom nižšej inštalácie a zároveň polemizuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa. V podstate sa obžalovaný takýmto spôsobom snaží presadiť vlastnú (pre neho priaznivú a od skutkových zistení súdu prvého stupňa inú) verziu skutkového stavu veci. Až následne z uvedených skutkových (procesných) výhrad vyvodzuje záver o nesprávnom právnom posúdení skutku, resp. o inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení.

Krajský súd rovnako ako súd prvého stupňa nemá žiadny dôvod neveriť podrobnej výpovedi svedka - poškodeného [REDAKOVANÉ], ktorý popísal priebeh incidentu a konanie obžalovaného [REDAKOVANÉ]. Existenciu zranení poškodeného [REDAKOVANÉ] potvrdzujú objektívne listinné dôkazy (lekárske vyjadrenie, lekárska správa, prepúšťacia správa) a znalec [REDAKOVANÉ] nevylúčil mechanizmus zranení tak, ako ich popisoval poškodený [REDAKOVANÉ]. Naopak znalec [REDAKOVANÉ] vylúčil taký spôsob mechanizmu zranení, ktoré objektívne boli zistené u poškodeného [REDAKOVANÉ], ako ho popisuje obžalovaný [REDAKOVANÉ] (pád poškodeného dole tvárou na zem). Je potrebné vychádzať zo zásady, že svedok vypovedá pravdu pokiaľ nie je preukázaný opak. Krajský súd zo spisu nezistil žiadnu motiváciu svedka - poškodeného [REDAKOVANÉ] nepravdivo vypovedať a krivo usvedčovať obžalovaného [REDAKOVANÉ] zo spáchania skutku tak, ako je špecifikovaný v skutkovej vete výroku rozsudku súdu prvého stupňa.

Ak súd prvého stupňa postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., t.j. že ich hodnotil na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito aj v ich súhrne, a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam, odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že sám na základe svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. V takom prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu vadu v zmysle uvedeného ustanovenia

(R 53/1992). V prejednávanej veci odvolací súd ani sám na základe svojho presvedčenia nehodnotil tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom, ako tieto dôkazy hodnotil súd prvého stupňa. Odvolateľ primárne namieta v odvolaní hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa a predkladá odvolaciemu súdu vlastné hodnotenie dôkazov a vlastné predstavy záverov, ktoré mali vyplynúť z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa si ale odvolací súd v plnom rozsahu osvojil a v podrobnostiach naň poukazuje...

Pojem „miesto verejnosti prístupné“ nie je *expresis verbis* definovaný v hmotnom práve trestnom. Univerzálna definícia tohto pojmu je, že „miesto verejnosti prístupné je miesto, ktoré je prístupným každému bez toho, aby musel prekonávať prekážky“. Podľa súdnej praxe „za miesto prístupné verejnosti možno považovať miesto, kde nie je vstup verejnosti zakázaný“ (NS SR sp.zn. 6Sži/8/2012).

Svedok [REDAKOVANÉ] vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní konanom dňa 3.7.2015 k miestu činu doslova uviedol:

„jedná sa o miestnu účelovú komunikáciu, najbližší dom je asi 400 metrov odtiaľ. Je to komunikácia, ktorú bežne používajú ľudia, je to prístupová cesta k časti [REDAKOVANÉ], kde sa nachádza aj lyžiarsky vlek“ (č.l. 132 súdneho spisu).

Podľa názoru odvolacieho súdu miesto činu v okolnostiach prejedávaného prípadu má zjavný charakter „miesta prístupného verejnosti“.

Základným predpokladom trestnej zodpovednosti za prečin je bezpečné zistenie, či konanie nesie nielen všetky formálne znaky prečinu, ale i toho, či ide o prečin aj v intenciách odseku 2 § 10 Tr. zák. To znamená, že vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolností, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a, je jeho závažnosť nie nepatrná (materiálny korektív).

Záver o tom, či pri prečine je materiálny korektív podľa § 10 ods. 2 Tr. zák., je záverom právnym.

Tento právny záver o materiálnom korektíve prečinu sa však musí zakladať na skutkových zisteniach súdu vyplývajúcich z vykonaného dokazovania rovnako, ako záver o objektívnych a subjektívnych znakoch prečinu. Skutočnosti významné pre právny záver o tom, či tu je materiálny korektív prečinu musia byť predmetom dokazovania práve tak, ako všetky ostatné okolnosti naplňujúce znaky trestného činu.

Pri zisťovaní okolností, ktoré majú význam pre záver o materiálnom korektíve prečinu, nemožno vopred prikladať osobitný význam žiadnemu dôkaznému prostriedku, ale na jeho naplnenie treba usudzovať zo všetkých konkrétnych okolností, za ktorých bol prečin spáchaný a zo všetkých relevantných dôkazov.

Krajský súd mal naplnenie materiálneho korektívu podľa § 10 ods. 2 Tr. zák., pri prečine výtržníctva v zmysle § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. z pohľadu, či je jeho závažnosť nepatrná, so zreteľom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a, za preukázaný.

Krajský súd skúmal na podklade dôkazov, ktoré boli procesne účinným spôsobom vykonané súdom prvého stupňa, aj dôvodnosť kvalifikovanej skutkovej podstaty prečinu výtržníctva (§ 364 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák.) z pohľadu ust. § 139 ods. 2 písm. e) Tr. zák. pri splnení podmienky v zmysle § 127 ods. 3 Tr. zák.

Z priebehu dokazovania vyplynulo, že obžalovaný [REDAKOVANÉ] nespochybňuje vedomosť o veku poškodeného [REDAKOVANÉ]. Tým je splnená podmienka subjektívnej stránky vo vzťahu k dotknutej okolnosti, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby. V posudzovanom prípade ide o podmienku uvedenú v § 18 písm. b) Tr. zák., keďže sa jedná o „inú skutočnosť“ (teda nie o ťažší následok).

V zmysle § 139 ods. 2 Tr. zák. sa vyžaduje existencia súvislosti medzi vekom (postavením, stavom) a spáchaním trestného činu. Tu je potrebné, aby bol vek (postavenie, stav) poškodeného (v určitej vecnej súvislosti) zároveň aj motivačným faktorom, ktorý založil alebo podporil vôľovú zložku (rozhodnutie páchatel'a smerujúce k spáchaniu trestného činu). Podľa názoru odvolacieho súdu v skutkovej vete obžaloby sú označené okolnosti formulované v citácii verbálneho prejavu obžalovaného „... hej starý...“, ktorý bezprostredne predchádza jeho fyzickému útoku na poškodeného.

Rovnaké úvahy krajského súdu sa vzťahujú aj na právnu kvalifikáciu konania obžalovaného podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák.»

18.4 Najvyšší súd v odôvodnení svojho uznesenia sp. zn. 2 Tdo 10/2018 v podstatnom uviedol:

«Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu. Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho

dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Tr. por.).

V rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený namietal nevykonanie ním navrhovaných dôkazov konajúcimi súdmi. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na uznesenie najvyššieho súdu z 15. decembra 2009, sp. zn. 2 Tdo 45/2009, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 7, roč. 2011, podľa ktorého „právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Tr. por.). Za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku teda nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. práva podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.“

Ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov (§ 34 ods. 1 a § 44 ods. 2 Tr. por.), zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť, resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 208 a § 274 ods. 1 Tr. por.). Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že návrhmi obvineného na doplnenie dokazovania sa prvostupňový súd zaoberal a ním navrhované dôkazy na hlavnom pojednávaní aj vykonal. Vychádzajúc z uvedeného tak možno konštatovať, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. v predmetnej veci naplnený nebol

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití

iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd oprávnený skúmať iba to, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú dve alternatívy a síce, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin alebo že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod naplňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený namietať v podstate rozpory vo vykonanom dokazovaní, jednostranné vyhodnotenie dôkazov v jeho neprospech a tiež právnu kvalifikáciu skutku ako prečinu výtržníctva. Vo vzťahu k obvineným namietanému hodnoteniu dôkazov konajúcimi súdmi je potrebné poukázať na uznesenie najvyššieho súdu z 18. decembra 2012, sp. zn. 2 Tdo 73/2012, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 47, roč. 2014 - II, v zmysle ktorého „dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. slúži výlučne na nápravu hmotnoprávnych chýb. Dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, to znamená nie je prípustné právne účinne namietať, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu.“ Vychádzajúc z uvedeného je zrejmé, že v rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd nemôže skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa ani meniť ani dopĺňať. To znamená, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd

nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci konania o riadnom opravnom prostriedku (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 28. januára 2016, sp. zn. 5 Tdo 99/2015). S poukazom na uvedené je zrejmé, že prieskum obvineným uplatnených dovolacích námietok je pri dovolaní podanom samotným obvineným vylúčené, pretože stoja obsahovo zjavne mimo tohto dovolacieho dôvodu, ktorý pripúšťa výhradne námietky právnej povahy a nie skutkového charakteru. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je skutkový prieskum dovolacím súdom vylúčený, vzhľadom na zákaz skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku [§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., veta za bodkočiarkou]. Skutkový prieskum by bol v dovolacom konaní možný len v prípade dovolania podaného ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 3 Tr. por.

Pokiaľ ide o dovolacie námietky obvineného týkajúce sa nesprávnej právnej kvalifikácie skutku aj ako trestného činu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák., v tejto súvislosti je potrebné uviesť, že podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. trestného činu výtržníctva sa dopustí ten, kto sa dopustí slovne alebo fyzicky, verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom hrubej neslušnosti alebo výtržnosti najmä tým, že napadne iného. Miestom prístupným verejnosti sa pritom rozumie každé miesto, kam má prístup široký okruh ľudí individuálne neurčených a kde sa tiež spravidla zdržiava viac ľudí, takže hrubú neslušnosť alebo výtržnosť môžu postrehnúť viacerí ľudia, hoci v čase činu tam nemusia byť prítomní. Prístupnosťou sa rozumie možnosť vidieť a počuť prejav páchatel'a, aj keď miesto činu nie je priamo prístupné verejnosti (napr. nachádza sa za plotom, ohradou, na lešení a pod.). Stačí, ak je také miesto prístupné len niektorým osobám určeným napríklad povahou ich zamestnania (továreň, stavenisko a pod.) alebo inak (napr. zdravotné stredisko, škola) a v určitý čas (napr. v sezóne, počas otváracieho času a pod.). Takým miestom však nebudú byty ani iné priestory v obytnom dome, ani internát, ubytovňa či kancelária, (porovnaj Burda, E., Čentěš, J., Kolesár, J., Záhora, J. a kol. Trestný zákon. Osobitná časť. Komentár. II. diel. 1. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2011, 1608 s.)

Vychádzajúc zo skutku uvedeného v napadnutom rozsudku prvostupňového súdu, ako aj rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, že skutok tak, ako je popísaný, sa stal na pomedzí brehu potoka a miestnej komunikácie. Pokiaľ by toto miesto nebolo prístupné človeku, ako to vo svojom dovolaní namieta obvinený, potom by sa na tomto mieste nemohol nachádzať ani poškodený, obzvlášť pokiaľ ide o osobu vyššieho veku. Z uvedeného je teda zrejmé, miesto spáchania skutku, bez ohľadu na obvineným namietanú zlú schodnosť tohto terénu, je možné jednoznačne považovať za miesto prístupné verejnosti (má naň prístup široký okruh ľudí, keďže ako je zo skutku zrejmé, ide o stret miestnej komunikácie a brehu potoka). Možno teda uzavrieť, že konaním obvineného boli naplnené všetky zákonné znaky prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Tr. por. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák., tak, ako ich správne právne kvalifikoval odvolací súd vo svojom rozsudku.

Na základe uvedeného je zrejmé, že ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. v predmetnom konaní naplnený nebol.»

18.5 Ústavný súd poukazuje na to, že argumentácia, ktorú sťažovateľ ústavnému súdu predkladá, je len opakovaním jeho odvolacích a dovolacích námietok, vnímajúc ústavný súd ako v poradí ďalšiu „opravnú“ inštanciu, ktorá pripadá do úvahy/nasleduje za najvyšším súdom, a je predkladaná ústavnému súdu v zámere presvedčiť ho o opodstatnenosti predložených námietok. Ústavný súd akceptuje obhajobnú snahu sťažovateľa, no na druhej strane vo veci konajúci krajský súd a najvyšší súd primerane argumentačne podchytili a vysvetlili svoj právny názor, ktorým dospeli k záveru nielen o tom, že skutok sa stal, ale aj že sa ho dopustil samotný sťažovateľ. Ústavný súd výslovne akcentuje tú skutočnosť, že skutok bol primerane objektivizovaný predovšetkým vykonaním rekonštrukcie miesta činu a znaleckým dokazovaním z odboru zdravotníctva. Úlohou znalca z odboru zdravotníctva bolo objektivizovať aj podľa lekárskeho záznamu a v konfrontácii s výpoveďou poškodeného nielen tú samotnú skutočnosť, že poškodený utrpel zranenia, ale aj mechanizmus ich vzniku, pričom ustálil, že sťažovateľom predstretá verzia je nepravdepodobná. Práve vykonaním týchto dvoch dôkazných prostriedkov bolo možné primerane objektivizovať skutok, pri ktorom boli prítomní iba sťažovateľ a poškodený, keďže výpoveď syna sťažovateľa vo veci konajúce súdy vyhodnotili ako výpoveď

tendenčnú, podanú v snahe pomôcť svojmu otcovi. Už okresný súd ako súd prvostupňový, so skutkovými zisteniami ktorého sa krajský súd stotožnil, transparentne ozrejmil, prečo neuveril dôkazom vykonaným v prospech sťažovateľa a prečo si osvojil verziu skutku predostretú poškodeným, opierajúc sa o znalecké zistenia a vykonanú rekonštrukciu skutku na mieste činu, pričom sa neopomenul vyjadriť aj k fotografii poškodeného, ktorá mala zachytávať jeho zranenia, pričom ani samotný sťažovateľ nepoprel svoju prítomnosť na mieste činu, ako aj tú skutočnosť, že poškodeného poznal a mal vedomosť aj o jeho veku, od čoho sa následne odvíjal záver vo veci konajúcich súdov o chránenej osobe. Sťažovateľ pri svojom rozbere obsahovej stránky vykonaných dôkazov nespochybnil relevantným spôsobom priebeh skutku tak, ako bol ustálený vo veci konajúcimi súdmi, a v dôsledku toho sa tak ústavný súd nestotožňuje so sťažovateľom predostretým názorom o tom, že v jeho trestnej veci nebol vykonaný ústavne súladný výklad dotknutých ustanovení Trestného zákona. Ústavný súd teda konštatuje, že právne posúdenie skutku korešponduje so skutkovými zisteniami vo veci konajúcich súdov, ktoré majú oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom krajský súd ako súd odvolací, vychádzajúc zo skutkových zistení okresného súdu, s ktorými sa stotožnil, presvedčivo a opierajúc sa o ustálenú rozhodovaciu prax vysvetlil, prečo posúdil konanie sťažovateľa aj ako prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Trestného zákona. Právne posúdenie skutku sťažovateľa ako prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona a aj ako prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Trestného zákona, teda ako dvoch prečinov, malo svoje vyjadrenie v sprísnení uloženého trestu, keďže postupom podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona krajský súd odsúdil sťažovateľa za dva trestné činy, a teda ukladal úhrnný trest odňatia slobody. V rámci právneho posúdenia veci, teda právnej kvalifikácie skutku, vo veci konajúci krajský súd neopomenul zohľadniť ani materiálny korektív ako prvok eliminujúci trestnoprávnu zodpovednosť pri prečinoch.

19. Ústavný súd teda uzatvára, že po oboznámení sa s obsahom napadnutých rozhodnutí krajského súdu (v kontexte s rozhodnutím okresného súdu) a najvyššieho súdu konštatuje, že krajský súd ako súd odvolací a najvyšší súd ako súd dovolací konali v medziach svojej právomoci, keď aplikovali a interpretovali príslušné ustanovenia

podstatné pre posúdenie vecí, vychádzajúc z konkrétnych faktov, logických úvah, a preto tieto rozhodnutia považuje ústavný súd za legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Tak krajský súd, ako aj najvyšší súd vo svojich napadnutých rozhodnutiach primerane rozumným a v okolnostiach vecí postačujúcim spôsobom reflektovali na sťažovateľom prednesené obhajobné tvrdenia, námietky a argumenty týkajúce sa právneho posúdenia/kvalifikácie skutkových zistení a hodnotiacich úsudkov všeobecných súdov, ku ktorým vo svojej primerane podrobnej argumentácii zdôvodnili svoje úvahy vychádzajúce z vykonaného dokazovania (predovšetkým vykonaná rekonštrukcia trestného činu a znalecké dokazovanie) a z nich odvodené právne závery, ktoré ústavný súd nepovažuje za arbitrárne, teda za také, ktoré by nevychádzali z vykonaného dokazovania alebo by popierali podstatu a zmysel použitej právnej úpravy (rozumej Trestný zákon), alebo by boli v rozpore s pravidlami formálnej logiky, alebo by nedávali jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (III. ÚS 623/2017) a ktoré by bolo možné klasifikovať v konečnom dôsledku ako ústavne nesúladne.

20.1 Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, teda postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04), k čomu nepochybne v sťažovateľovom prípade aj došlo.

20.2 Taktiež podľa judikatúry ESLP (okrem už citovanej v bode 9) vnútroštátne súdy majú v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru povinnosť posúdiť hlavné argumenty účastníkov konania (rozsudok ESLP vo veci Buzescu proti Rumunsku z 24. 5. 2005, sťažnosť č. 61302/00, bod 67), ako aj námietky týkajúce sa práv a slobôd zaručených dohovorom a jeho protokolmi, pričom tieto námietky sú vnútroštátne súdy povinné skúmať obzvlášť

prísne a dôkladne (rozsudok ESLP vo veci Wagner a J. M. W. L. proti Luxembursku z 28. 6. 2007, sťažnosť č. 76240/01, bod 96). Je potrebné prihliadnúť aj na to, či námietka, na ktorú súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nedal odpoveď, bola pre daný prípad relevantná a či mohla mať vplyv na výsledok konania (rozsudok ESLP vo veci Luka proti Rumunsku z 21. 7. 2009, sťažnosť č. 34197/02, bod 52).

20.3 Sťažovateľovi krajský súd vo svojom rozsudku sp. zn. 1 To 39/2017 z 11. apríla 2017, ako aj najvyšší súd v uznesení sp. zn. 2 Tdo 10/2018 z 27. marca 2018 pri analýze dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, teda z dôvodu, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, precízne vyargumentovali, logicky zdôvodnili a verifikovali vo veci vykonanými dôkazmi svoj záver o trestnoprávnej zodpovednosti sťažovateľa za skutok kladený mu za vinu, ako aj jeho právnu kvalifikáciu ako prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Trestného zákona. Týmto postupom tak dali relevantnú odpoveď nielen na meritórne, pre vec východiskové argumenty sťažovateľa (už spomenutý rozsudok ESLP Buzescu proti Rumunsku z 24. 5. 2005), ale zároveň aj posúdili námietky sťažovateľa týkajúce sa práv a slobôd zaručených ústavou a dohovorom (už spomenutý rozsudok ESLP Wagner a J. M. W. L. proti Luxembursku z 28. 6. 2007) a napokon odôvodnili svoje napadnuté rozhodnutia so zreteľom na konkrétny prípad (rozsudky ESLP vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, séria A, č. 303A, s. 12, bod 29; Hiro Balani proti Španielsku z 9. 12. 1994, séria A, č. 303B; Georgiadis proti Grécku z 29. 5. 1997; Higgins proti Francúzsku z 19. 2. 1998).

21. V súvislosti so sťažovateľom deklarovanej nespokojnosti s napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia

základných práv (I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmieta sťažovateľom podanú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

22. Sťažovateľ v rámci svojej argumentácie namietol aj porušenie práva na obhajobu (podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru, pozn.), avšak bez označenia tohto práva príslušným článkom ústavy a dohovoru a porušenia tohto práva sa nedomáha v petite podanej sťažnosti. V rámci svojej judikatúry ústavný súd opakovane vyslovil, že návrh rozhodnutia (petit) musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne (v súlade s čl. 127 ods. 2 a 3 ústavy v spojení s § 50 ods. 1 a 3 zákona o ústavnom súde), teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu vo veci (II. ÚS 37/02, III. ÚS 17/03, III. ÚS 234/04). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že návrh na rozhodnutie uvedené požiadavky nespĺňa, môže takúto sťažnosť odmietnuť pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, a to zvlášť vtedy, ak je sťažovateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom). Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmieta sťažovateľom podanú sťažnosť v tejto časti z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

23. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa (zrušenie napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov, vrátenie veci na ďalšie konanie, priznanie primeraného finančného zadosťučinenia) v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2018